

תפילת ערבית צורך כל כך לייחוד, לפי שכבר קודם התפילה לאה היתה בין שתי הזרועות של יעקב והייחוד היה מוכן מאליה, **יָאָף עַל גַּב דְּבָנָיוֹתָא דְּדוֹמָה לְלֵילָה, דְּשִׁלְטִין תַּמָּן סָמְאֵל וְנָחֵשׁ, וְכָל מִמְּנָן דְּאֶכְלוּסִין דִּילֵיהּ** והנה אפילו שבעת הגלות הדומה ללילה שולטים שם הסמא"ל והנחש בת זוגו, יחד עם שאר המוני הממונים שלו, שהם שבעים שרי האומות, **וְשִׁכְיָנְתָּא נְחִתָּת בְּגָלוֹתָא עִם יִשְׂרָאֵל, אִיהִי בְּרִשׁוֹ דְּבַעְלָה אֲשֶׁת־פַּחַת** [קמטט]

בכל זאת השכינה יורדת לגלות להיות עם ישראל בניה בכדי לשומרם מאותם הכוחות של הסט"א, [קנ] ועם כל זאת השכינה מצויה ברשות בעלה ז"א, וזהו תפילת ערבית רשות דהיינו שבין בלילה ממש שהוא זמן שליטת החיצונים, ובין בגלות הדומה ללילה, מכל מקום המלכות הנקראת תפילת ערבית היא בסוד רשות, דהיינו שהיא ברשות בעלה ז"א מאחר שהיא נמצאת בתחום הקדושה ומתפשט בה אור ז"א ואין לחיצונים שליטה עליה (רמ"ק), **הָדָא הוּא דְּכֶתִיב, (ישעיה מב) אֲנִי יְהוָה הוּא שְׁמִי וְכְבוֹדִי**

אור הרשב"י

רבי שמעון בן יוחי אומר: בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא. שבכל מקום שגלו – שכינה עמהן. גלו למצרים – שכינה עמהן, שנאמר: הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים וגו', גלו לבבל – שכינה עמהן, שנאמר: למענכם שלחתי בבלה. ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן, שנאמר: ושב ה' אלהיך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהן מבין הגלויות.

[קמטט] והשע"ר ביאר שאחר החורבן בעוונותינו קבועה לחובה מאחר שצריך להמתיק את הדינים החזקים של לאה, ואל תאמר שקבועה חובה מאחר שלא לא נמצאת בין זרעותיו של יעקב ואין הייחוד מוכן מעצמו, כי מה שקבועה חובה הוא מאחר שצריך עתה להמתיק את הדינים הקשים של לאה ולעולם גם עכשיו בגלות לאה מצויה ברשות בעלה. [קנ] כדאיתא במגילה דף כט עמוד א' תניא,

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

לְאַחֵר לֹא אֶתֵּן וזהו מש"כ בפסוק 'אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן', דהיינו

שאין הקלי' שולטים על המלכות הנקראת שמי (רמ"ק).

ז"א התפיים והתייחד עם השכינה גם בגלות

וּבְגִין דָּא (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם, לֵית פְּגִיעָה, אֶלָּא

פְּיוּסָא. כְּגוֹן (רות א) אֶל תִּפְגְּעִי בִי ומשום כך נאמר על יעקב

'ויפגע במקום' והנה אין לשון פגיעה אלא לשון ריצוי ופיוס, וכמש"כ 'אל תפגעי בי' שפירושו

שאמרה נעמי לרות אל תפייסי אותי. **כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל פִּיִּסְתָּ לִּיהּ, דְּלֹא**

יִזְוִי מִיָּנָה וכן כאן השכינה הנקראת כנסת ישראל פייסה את ז"א הנקרא מקום, בכדי

שהוא לא יזוז ממנה ולא יעזוב אותה גם בעת הגלות בכדי להשפיע את השפע לסט"א,

דְּקִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא אִיהוּ מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם. מַאי עוֹלָם כִּי

הנה הקב"ה שהוא ז"א הוא נקרא מקומו של עולם, [קנא] ומי הוא העולם הזה. **דָּא (דף**

רמ"ב ע"ב) שְׂכִינָתָא. תִּרְגוּם עוֹלָם, עֲלָמָא, לִישָׁנָא דְּעוֹלָמָא,

כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, הָעֲלָמָה אלא עולם היא השכינה מאחר שתרגום עולם

הוא עלמא שהוא לשון נערה, וכמש"כ 'העלמה' שפירושו נערה, והכוונה שז"א הוא מקומה

של השכינה הנקראת עולם. **וְיָמָה כְּתִיב בִּיהּ, (בראשית כח) וַיֵּלֶן שָׁם,**

אור הרשב"י

עולמו הוא מקומו, אלא מן מה דכתב ויאמר
ה' הנה מקום אתי ונצבת על הצור (שמות ל"ג
כ"א) אנו יודעים שהוא מקומו של עולם ואין
עולמו מקומו.

[קנא] כדאיתא בפסיקתא רבתי פיסקא כא –
" רבי הונא בשם רבי אמי אמר מפני מה
מכנים שמו של הקדוש ברוך הוא וקוראים
אותו מקום, מפני שהוא מקומו של עולמו,
ואין אנו יודעים אם הוא מקומו של עולם ואם

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

אֶת־פִּיִּים עָמָה, לְמִיבַת תָּמָן בְּגִלוֹתָא עִם שְׂכִינָתָא ומה
 נאמר ביעקב שהוא סוד ז"א, 'וילן שם', דהיינו שהוא התפייס עם השכינה והוא התייחד עם
 השכינה גם בעת הגלות. **וְאִי תִימָא דִיעֶקֶב פָּיִים לָהּ, שְׁפִיר** ואם
 תרצה לבאר ביאור אחר שמש"כ 'ויפגע במקום' פירושו שיעקב שהוא ז"א פייס את השכינה
 הנקראת מקום, גם זה ביאור יפה ונכון. **וּבְגִין דְּאִיהִי בְּכָל לֵילִיא,**
דְּאִיהוּ גִלוֹתָא, בְּרִשׁוֹ בַּעֲלָהּ, אוֹקְמוּהָ תְּפִלַּת עֲרִבִית
רְשׁוֹת. ובגלל שהשכינה שבכל לילה שהוא סוד הגלות היא ברשות בעלה, דהיינו שז"א
 יורד אליה ומתייחד עמה בגלותה, אז לכן ביארו חז"ל ואמרו תפילת ערבית רשות, דהיינו
 שאפילו בעת הגלות, זו תפילת ערבית שהיא השכינה היא ברשותו של ז"א ולכן לא יונקים
 ממנה החיצונים. **וּפִירוּשָׁא אַחֲרִינָא, אִיהוּ תָּבֵן לְמִיכַל**
לְבַעֲיָרָן חוֹמְרִים בְּקַל וְחוֹמֶר ועוד יש לפרש בסוד תפילת ערבית רשות,
 כי הנה תפילת ערבית מתקנים בה כלים חיצונים, ולכן הוא רשות מאחר שכבר נתקן
 בשחרית ובמנחה כלים פנימיים ואמצעיים, ומשום כך כלים חיצונים נתקנים מעצמם, ולכן
 הייחוד הנעשה בכלים חיצונים בתפילת ערבית הוא רק להמשיך את חיות מזון התבן
 לבהמות החומריים, דהיינו שבזה נשפע השפע לבני האדם העוסקים בפשטי התורה והם
 דורשים את התורה בקל וחומר ובי"ג מידות שהתורה נדרשת בהם שהם מצד החיצוניות
 שהוא בחינת נה"י ובחינת עשייה ששם הוא סוד י"ג מידות (שע"ר). **נַחְתּוּ מֵאִירִי**
מִתְּנִיתִין, וְאַשְׁתַּטְּחוּ קַמִּיהָ, וְחֲדִי בְּהֵאִי מְלָה ובזה ירדו בעלי
 המשנה והשתטחו לפני הרעיא מהימנא והם שמחו באלו הסודות, **וְקִשְׁרוּ לָהּ**
בְּכַמָּה קִשְׁרִין דְּרִזִּין סְתִימִין. וְאַעֲטְרוּ לָהּ, וּסְלִיקוּ לָהּ

הלימוד היומי

לְגַבִּי חֲבֵרִיָּא דְאֶשְׁתָּאֲרוּ תַמָּן וְהֵם קִשְׁרוּ אֶת זֶה הַסּוּד בַּכְּמָה קִשְׁרִים
 שֶׁל סוּדוֹת אֲחֵרִים, וְהֵם עִיטְרוּ אוֹתוֹ בַּכֶּתֶר תּוֹרָה, וְהֵם הֶעֱלוּ אוֹתוֹ וּגִילוּ אוֹתוֹ אֶל שָׂאֵר
 הַחֲבֵרִים שֶׁנִּשְׁאָרוּ בַּמְקוֹמָם, מֵאַחֵר שֶׁלֹּא נִיתְּנָה לָהֶם רְשׁוּת לְהַשְׁתַּתֵּף בַּחִיבוּר הָרַעִיָּא מִהֵימְנָא
 (רמ"ק).

שאר התפילות חובה כשטר חוב לישראל לסמוך את השכינה

אָמַר רַעֲיָא מְהֵימְנָא, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא, בְּגִין דָּא, בְּשָׂאֵר
 צְלוֹתֵין אִיהוּ חוֹבָה ואמר הרעיא מִהֵימְנָא מאור קדוש רשב"י, הנה

לפני מה שביארתי לך שתפילת ערבית רשות שהכוונה שהשכינה היא ברשות בעלה ז"א,
 ובזה יוצא ששאר התפילות הם חובה, והנה אין לבאר לפי"ז שהחיצונים הנקראים חובה הם
 שולטים על המלכות הנקראת תפילה ח"ו, דְשֵׁטֶר חוֹב עֲלֵיהוּ, לְסַמָּכָא
 לָהּ בְּצַדִּיק חַי עַלְמִין אלא פירושו שהם חובה מאחר שהתפילות הם כשטר
 חוב לישראל שבוזה הם כביכול יסמכו את השכינה בזה היסוד הנקרא צדיק חי העולמים,
 דְּבִיָּה כָּל הַסּוּמָךְ גְּאוּלָּה לְתַפְלָה, אֵינּוּ נִזּוֹק בְּכָל אוֹתוֹ
 יוֹם ובזה ביארו חז"ל כל הסומך גאולה לתפילה, דהיינו כל הסומך את היסוד הנקרא
 גאולה אל המלכות הנקראת תפילה הוא אינו ניזוק בכל אותו היום [קנב]. וּבְמֵאֵי
 סְמִיכַת עַל יְסוּד. בְּדְרוּעָא יְמִינָא ובמה סומכים את המלכות על
 היסוד, אלא הוא ע"י החסד הנקרא זרוע הימין ומשם סוד ישועתה של המלכות. דְּהָא

אור הרשב"י

[קנב] כדאיתא בברכות דף ט' עמוד ב' העיד דבירושלים: כל הסומך גאולה לתפלה – אינו
 רבי יוסי בן אליקים משום קהלא קדישא ניזוק כל היום כולו.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000